

2009/5. szám Ára: 1450 Ft
6 EUR - 26 LEI - 560 DIN

OCTOGON

ARCHITECTURE & DESIGN

www.octogon.hu

Joseph Pulitzer
Emlékdíj 2003

Az OCTOGON
havilap!

**KÖTUTAJ:
KORTÁRS
PORTUGÁL
ÉPÍTÉSZET**

**A KÜLÖNBÖZŐSEG
POÉZISA:
BORIS PODRECCA**

EIFFELTŐL AZ EIFFELIG

**BELGRADE
DESIGN WEEK 2009**

TÁJ-TERASZ

Restaurante na Aldeia de Brufe, Brufe, Portugália

Szöveg:

Vukoszávlyev
Zorán PhD

Építészek:

António
Portugal és
Manuel
Maria Reis

Fotó:

iz.architects

ANTÓNIO PORTUGAL (1965) ÉS MANUEL MARIA REIS (1960) A PORTÓI ÉPÍTÉSZ FAKULTÁST VÉGZETT FIATAL ÉPÍTÉSZEK KIMÉRTEN RACIONÁLIS ALKOTÓI PÁLYAKEZDÉSI GYAKORLATÁT REPREZENTÁJÁK. A VÁROS CARLOS RAMOS ÁLTAL ALAPÍTOTT MŰVÉSZETI ISKOLÁJÁNAK NEVE MÁRA EGGYÉ FORRT A NAGY MESTER, ÁLVARO SIZA NEVÉVEL, AKINEK ALKOTÓI HABITUSA A PORTUGÁL ÉPÍTŐHAGYOMÁNYRA ALAPOZÓ MODERNISTA SZEMLÉLETTEL MA IS A NEMZETKÖZI SZÍNVONALÚ ÉPÍTÉSZKÉPZÉS TERVEZŐI HABITUSÁT JELLEMZI. GENERÁCIÓK INDULTAK EL E SOKSZOR VÉGLETEKIG KRITIZÁLT, A RACIONÁLIS ABSZTRAKCIÓBÓL CSEPPET SEM ENGEDŐ OKTATÁS ELMÉLETI ALAPJAI RÓL.

A fiatalok ma már generációt képző megjelenésének sikere titkot rejt: a modernizmus jegyeit kétségtelenül magán hordozó alkotói módszer különlegességén, a tradicionális portugál építési gyakorlat alapos ismeret-

tének az oktatás minden szintjén megjelenő újraértelmezésében. Mérföldkőként racionalitás jellemezte Portugal és Reis korai munkái is: portalegrei Alkalmazott Technológiai és Menedzsment Főiskolájuk (1999) és az alma-

dai UNL kari épülete (2001) szigorú technista alaprajzi rendszerrel szervezett. Az 1990 óta együtt dolgozó építészpáros azonban (szerencsére) az ezredfordulón olyan megbízásokhoz jutott, melyek meglévő épületek

Vernakuláris anyaghasználat kortárs reduktív tömegformákkal

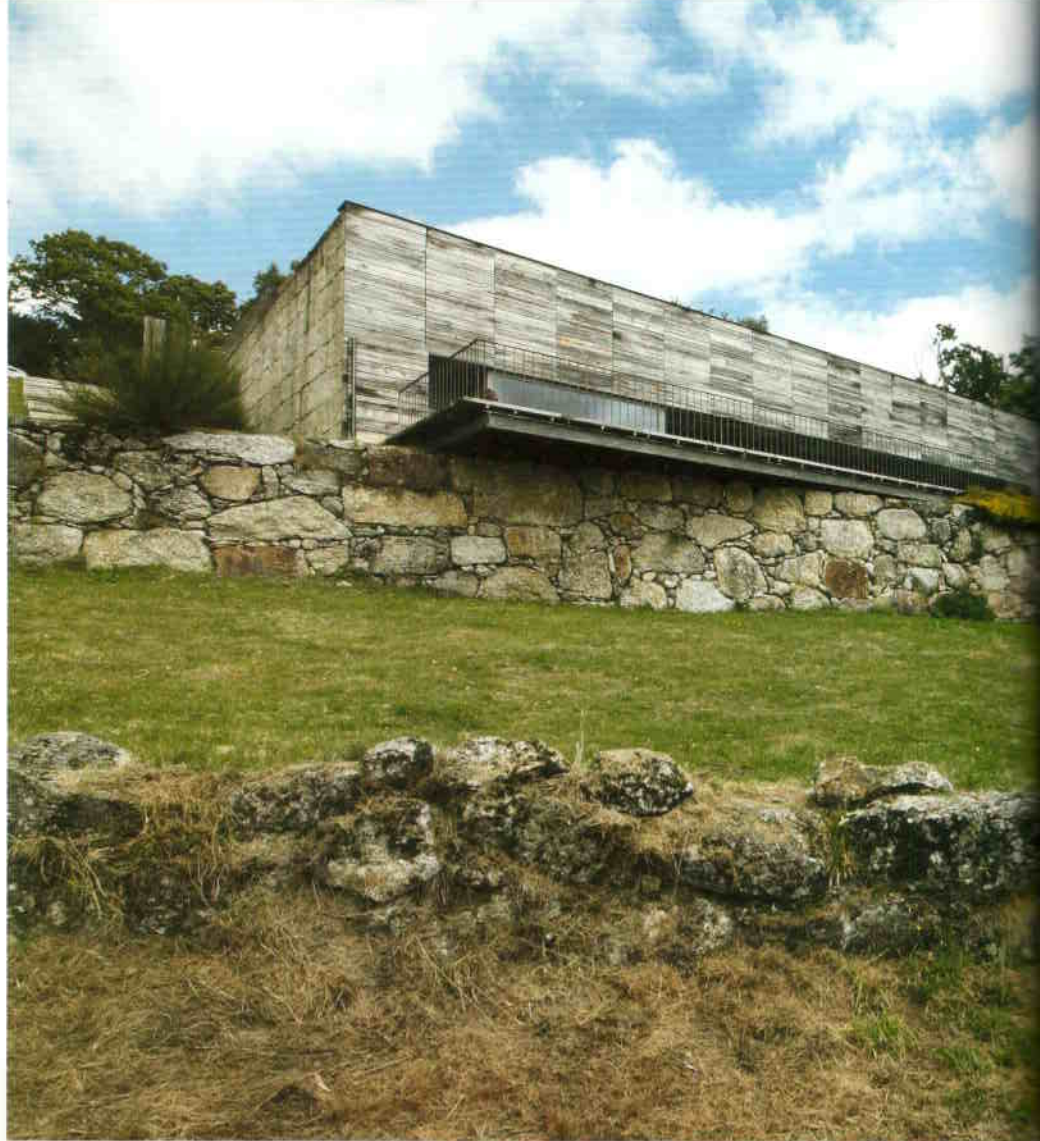
MEGJELENÉSÉT TEKINTVE KÖRNYEZETBE
SIMULÓ TEREPTÁRGY, FUNKCIÓJA SZERINT
ÉTTEREM.

átépítésével hozott létre kimérten nagyvonalú alkotásokat, Portói társasház-átalakításuk (1999) és az amarantei Közkönyvtár és Archivum (2002) erős építészeti karakterrel rendelkező struktúráinak minimalista kiegészítésével a megmenthető építészeti értékek kiemelését adták.

Az észak-portugáliai határvidék magas hegyeinek lábánál meghúzódó gerési víztározó turisztikai látványossága is a természetvédelmi területnek. Ősi falvak nyúlnak el a hegygerinceken, archaikus szélmalmok dolgoznak ma is a kiöregedő lakosság terményeit feldolgozandó, lábakra állított kőgőrékben tárolják a megtermelt, kevéske kukoricát. Hegyi legelőkre nap mint nap kihajtott állatok patanyomai által kivájt ösvények metszik fel a talajt. A feraszós kultiválású területeken a hagyományos mezőgazdasági élet zajlik még ma is, kívülről (turistaként) bájos élet-idill rajzolódik ki az utazó szeme előtt. Portugália nagyon elhagyott vidékén járunk azonban, melyet ma a „kulturális-turizmus” jegyében utak tárnak fel, terepjárókon családok, baráti társaságok járják az aszfaltösvényeket a hegyekbe menekülve a fengerparti városok rekkenő, nyári melege elől. A feszültség tapintható, érzelmi kettősség jellemzi tehát az alapszituációt.

Az építészpáros nagyvonalú munkája csendesen foglal állást. Felvállalja, hogy ő kiszolgál, de a „helyiek” oldalán áll morálisan. A falu végén az út tovaszalad a közeli tározó felé, az autók számára szolgáló parkoló mellett füvesített lapostető húzódik az út szintjének megfelelően. Csak a grafikusán kiérlelt fémtábla és a gépészeti felépítmény fészere doboza hívja fel a figyelmet arra, hogy itt egy építmény húzódhat. Kő tereplépcső vezet le a rézsűbe nyomott, gránit támfal mellett a fapallós teraszra. A völglejtőbe behúzott horizontális metszék reduktív érzékenységgel viszonyul a hely topografikus jellegéhez. Az étterem vendégtere e teraszra nyílik, az üzemi és kiszolgáló egységek a hátsó traktusban, a földbe süllyedve rejtőznek el. Vendégforgalmi terei (étterembelső, a terasz és a tetőplató) erőteljes vizuális kapcsolatban vannak a domináns környezeti tájképpel. Szinte a látvány a tárgyi objektum meghatározó eleme – minden, de tényleg minden csak alapvetően szükségszerű kiegészítője e karakterelemnek, hogy Brufe hegyi falucska határán létrejöhessen egy tereptárgy, mely funkciójánál fogva egy étterem.

A tanulmány az OTKA 68610 számú kutatása és a MTA Bolyai Ösztöndíj támogatásával valósult meg.

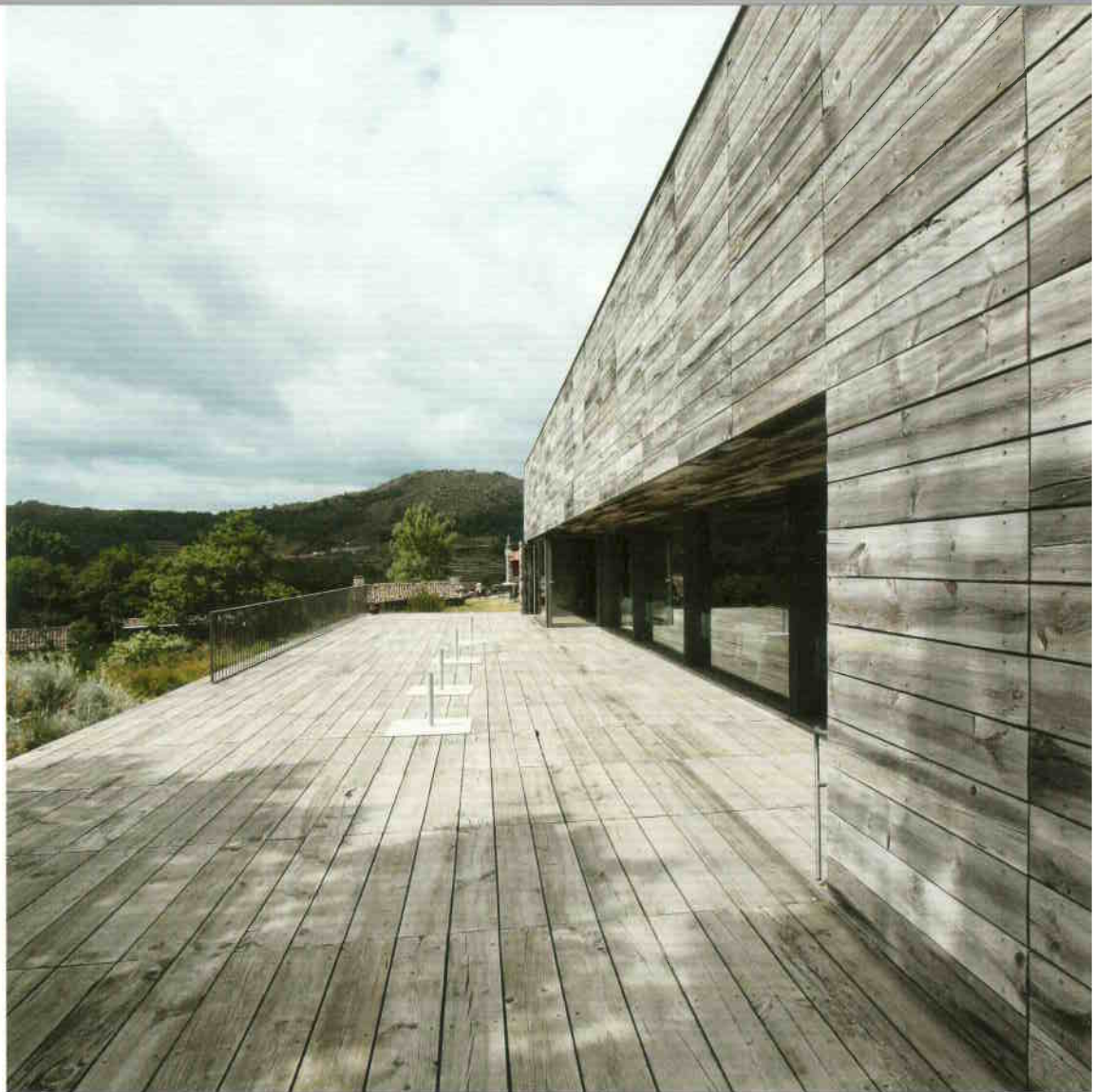
Robosztus kövekből rakott támfalra támaszkodik a terasz íebegő lemeze

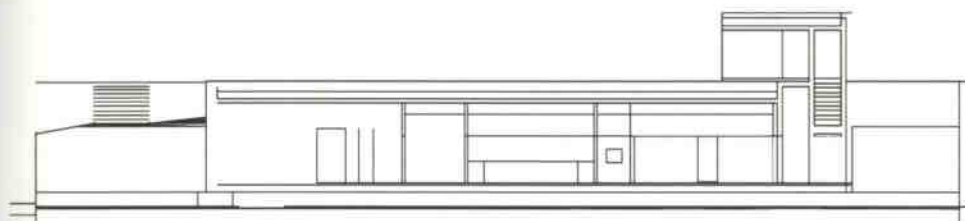
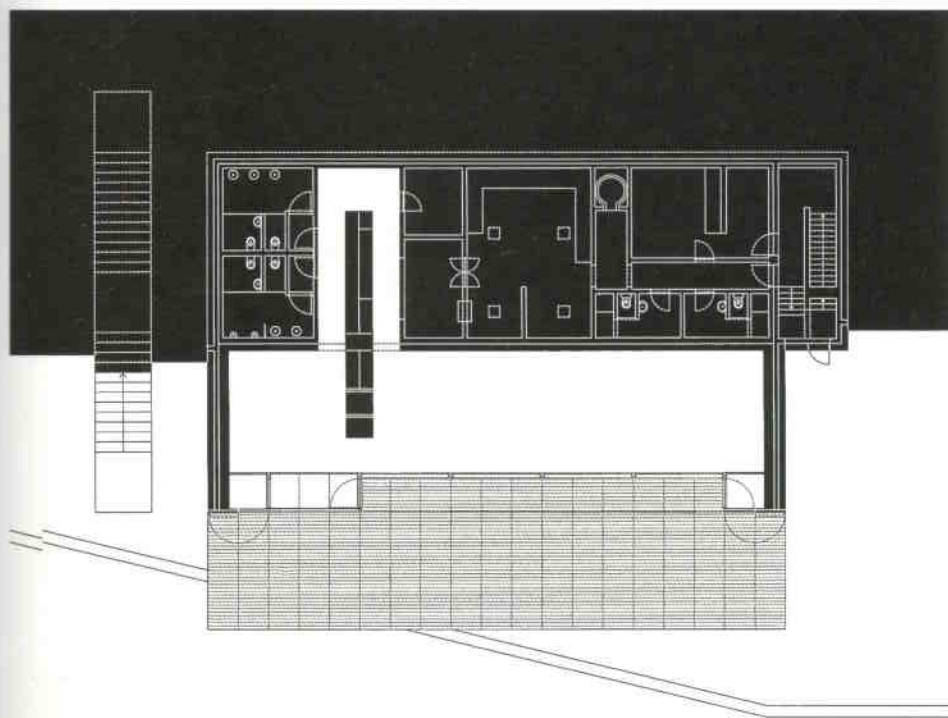
Az étterem hosszanti üvegfelületén túl feltárlul a táj

Pihenőtér a bejáratnál

A teraszon túl a lenyűgöző látvány

Építésszek:

**António Portugal
és Manuel Maria Reis**

Munkatárs:

Paulo Freitas

Tervezői kontakt:

www.aportugal-mreis.com

Tervezés:

2000/2003

Átadás:

2005

Beépített terület:

560 m²

